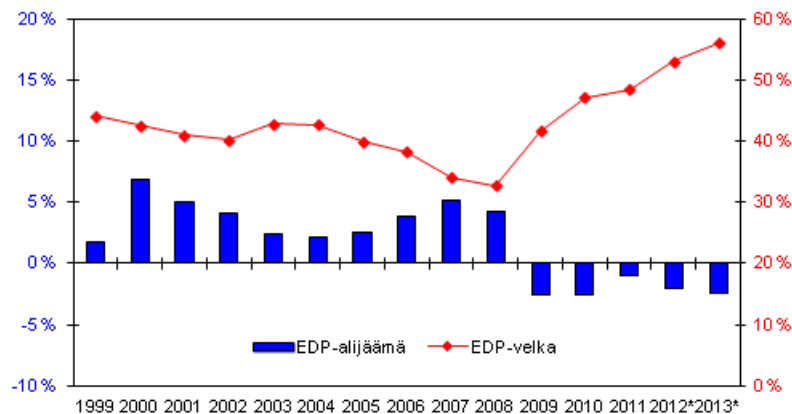

Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka 2013

Tarkistetut julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkatiedot vuodelta 2013 ilmestyneet

Tilastokeskuksen tarkistettujen ennakkotietojen mukaan Suomen julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka oli vuoden 2013 lopussa 112,7 miljardia euroa ja 56,0 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkisyhteisöjen rahoitusasema oli 4,9 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2013. Tämä on 2,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkaluvut julkaistaan nyt uuden tilinpitäjärjestelmän (EKT 2010) mukaisina, mistä johtuen luvut ovat muuttuneet normaalia enemmän tilaston edellisestä julkistuksesta.

Suomen julkisyhteisöjen alijäämä (-) ja velka, suhteessa BKT:hen

Julkisyhteisöjen bruttovelka kasvoi seitsemällä miljardilla vuonna 2013. Tästä valtionhallinnon osuus oli viisi miljardia ja paikallishallinnon osuus kaksi miljardia euroa. Julkisyhteisöjen sisäiset velat pienenevät 0,1 miljardilla eurolla. EDP-velka kuvaa julkisyhteisöjen velkaa talouden muille sektoreille ja ulkomaille, ja sen kehitykseen vaikuttavat sekä sulauttamattoman bruttovelan että julkisyhteisöjen sisäisten velkojen muutokset.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni edellisvuodesta noin 700 miljoonalla eurolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon alijäämät pienenevät, mutta sosiaaliturvarahastojen 1,4 miljardia euroa supistunut ylijäämä vei koko julkisyhteisöjen kehityksen negatiiviseksi. Vuosien 2010 ja 2013 tiedot tarkentuivat nyt hieman verrattuna heinäkuussa kansantalouden tilinpidon alla julkaistuihin tietoihin. Julkisyhteisöjen

vuoden 2010 rahoitusasema heikkeni 147 miljoonaa euroa ja vuoden 2013 rahoitusasema heikkeni 144 miljoonaa euroa verrattuna heinäkuussa julkaistuihin lukuihin.

Uuden EKT 2010 -tilinpitojärjestelmän tuomista muutoksista eniten julkisyhteisöjen alijäämään ja velkaan vaikuttavat päivittynyt sektorirajaus sekä EDP-alijäämä -käsitteen muutos. Julkisyhteisöihin luokitellaan nyt muun muassa valtion liikelaitos Senaatti-kiinteistöt sekä sellaisia kuntien omistamia yhtiöitä, jotka tuottavat palveluita lähinnä omistajilleen. EDP-alijäämä ei enää sisällä swap- ja korkoterminisopimukseen liittyviä korkovirtoja, jolloin EDP-alijäämä vastaa nyt kansantalouden tilinpidossa laskettua julkisyhteisöjen sektoritilin mukaista nettoluotonantoa.

Julkisyhteisöjen tilinpidossa Euroopan väliaikainen rahoitusvakaussäily ERVV käsitellään Eurostatin päätöksen perusteella siten, että ERVV:n velanotto tilastoidaan osaksi takauksia myöntäneiden maiden julkista velkaa. Avunsaajamaan ERVV:ltä saama laina tilastoidaan ikään kuin se olisi saatu takaukset myöntäneiltä euromailta, ja nämä maat puolestaan ovat vastaavan summan velkaa ERVV:lle. Tämän seurauksena takaukset myöntäneillä euromailla EDP-bruttovelka kasvaa, mutta nettovelka pysyy ennallaan, koska ko. maille syntyy yhtä iso saaminen avunsaajamaalta. Kullekin maalle kirjattava julkinen velka ERVV:n myöntämistä lainoista lasketaan jakamalla avunsaajamaille annettu laina sovitulla jako-osuudella (perustuu kuhunkin tukipakettiin osallistuvien jäsenmaiden osuuksiin EKP:n pääomasta).

Vuodelle 2013 Suomen julkisyhteisöjen velkaan on kirjattu 3 426 miljoonaa euroa velkaa, jonka ERVV on myöntänyt avunsaajamaille ja vuoden 2012 lopussa sitä oli 2 702 miljoonaa euroa. Vastaavaa käsitelyä ei Euroopan vakaussäily (EVM) kohdalla tehdä.

Julkisyhteisöjen EDP-velka eroaa käsitteellisesti jonkin verran esimerkiksi valtion osalta Valtiokonttorin julkaisemasta valtionvelasta. Valtion EDP-velkaan luetaan mukaan lisäksi väliaikaisen rahoitusvakaussäily ERVV:n myöntämät lainat avunsaajamaille (kuten edellä selitettiin), johdannaisopimukseen liittyvät saadut vakuustalletukset, ydinjätehuoltorahaston pääoma, valtion elinkaarihankkeiden investoinneista syntyneet velat ja kierrossa olevat kolikot. Kansantalouden tilinpidossa valtionhallinto on myös käsitteellisesti laajempi kuin budjetti- ja rahastotalous, joiden lisäksi siihen luetaan mm. yliopistot, Solidium, Yleisradio ja Senaatti-kiinteistöt. Kun nämä erot otetaan huomioon päästään EDP-käsitteen mukaiseen valtionhallinnon sulauttamattomaan bruttovelkaan (Liitetaulukko 3), eli vuonna 2013 Valtiokonttorin valtionvelka 89,7 mrd euroa + velan käsitteelliset erot 9,1 mrd euroa + sektorirajauksesta johtuvat erot 3,1 mrd euroa = valtionhallinnon sulauttamaton bruttovelka 101,9 mrd euroa. Arvostusperiaatteena molemmissa velkakäsitteissä on nimellisarvo, jossa valuutanvaihtosopimusten vaikutus on huomioitu.

Eurostat tarkastaa jäsenmaiden raportoimia alijäämä- ja velkatietoja seuraavien viikkojen aikana. Tässä yhteydessä Tilastokeskuksen raportoimiin tietoihin voi tulla muutoksia. Mikäli näin tapahtuu, päivittyneet tiedot julkaistaan tämän tilaston sivuilla 21. lokakuuta, samana päivänä kun Eurostat julkistaa tiedot.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen EDP-alijäämä 1998-2013.....	4
Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen EDP-velka 1998-2013.....	4
Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen sulauttamaton bruttovelka ja EDP-velka, mrd. euroa 2000-2013.....	5
Liitetaulukko 4. Julkisyhteisöjen EDP-alijäämän muutokset EKT 2010 -uudistuksen yhteydessä.....	5
Liitetaulukko 5. Julkisyhteisöjen EDP-velan muutokset EKT 2010 -uudistuksen yhteydessä.....	5
Laatuseloste: Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen EDP-alijäämä 1998-2013

	Miljoonaa euroa				Suhde BKT:hen, %			
	Valtionhallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Yhteensä	Valtionhallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Yhteensä
1998	-1 745	-288	4 002	1 969	-1,4	-0,2	3,3	1,6
1999	-1 444	-215	3 796	2 137	-1,1	-0,2	3,0	1,7
2000	3 502	265	5 574	9 341	2,6	0,2	4,1	6,9
2001	2 016	-611	5 792	7 197	1,4	-0,4	4,0	5,0
2002	1 348	-545	5 234	6 037	0,9	-0,4	3,5	4,1
2003	100	-1 028	4 629	3 701	0,1	-0,7	3,1	2,4
2004	-101	-1 225	4 825	3 499	-0,1	-0,8	3,0	2,2
2005	68	-1 187	5 379	4 260	0,0	-0,7	3,3	2,6
2006	-312	-565	7 658	6 781	-0,2	-0,3	4,4	3,9
2007	1 736	-332	8 166	9 570	0,9	-0,2	4,4	5,1
2008	997	-750	7 843	8 090	0,5	-0,4	4,0	4,2
2009	-8 256	-1 130	4 803	-4 583	-4,6	-0,6	2,7	-2,5
2010	-9 951	-407	5 454	-4 904	-5,3	-0,2	2,9	-2,6
2011	-6 365	-1 057	5 423	-1 999	-3,2	-0,5	2,8	-1,0
2012*	-7 274	-2 106	5 194	-4 186	-3,7	-1,1	2,6	-2,1
2013*	-7 030	-1 598	3 760	-4 868	-3,5	-0,8	1,9	-2,4

Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen EDP-velka 1998-2013

	Miljoonaa euroa				Suhde BKT:hen, %			
	Valtionhallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Yhteensä	Valtionhallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot	Yhteensä
1998	53 125	3 263	27	56 414	44,1	2,7	0,0	46,9
1999	52 771	3 098	43	55 912	41,6	2,4	0,0	44,1
2000	54 469	3 448	9	57 926	40,0	2,5	0,0	42,5
2001	55 575	3 601	10	59 187	38,5	2,5	0,0	41,0
2002	55 458	4 155	48	59 661	37,4	2,8	0,0	40,2
2003	59 713	5 109	48	64 870	39,4	3,4	0,0	42,8
2004	61 676	6 006	15	67 697	38,9	3,8	0,0	42,7
2005	58 565	7 193	1	65 759	35,6	4,4	0,0	40,0
2006	57 934	7 959	1	65 894	33,6	4,6	0,0	38,2
2007	55 058	8 366	1	63 425	29,5	4,5	0,0	34,0
2008	54 550	8 703	1	63 254	28,2	4,5	0,0	32,7
2009	65 510	9 970	2	75 482	36,2	5,5	0,0	41,7
2010	77 573	10 586	1	88 160	41,5	5,7	0,0	47,1
2011	84 061	11 428	1	95 490	42,7	5,8	0,0	48,5
2012*	92 658	12 881	2	105 541	46,5	6,5	0,0	53,0
2013*	97 758	14 905	1	112 664	48,6	7,4	0,0	56,0

Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen sulauttamaton bruttovelka ja EDP-velka, mrd. euroa 2000-2013

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
A. Julkisyhteisöjen sulauttamaton bruttovelka:	73,4	71,4	70,5	72,1	73,4	71,1	70,4	68,3	68,2	80,1	92,6	101,9	111,2	118,3
- Valtionhallinto	67,9	65,9	64,6	65,5	65,9	62,5	61,1	58,6	57,9	68,5	80,5	89,1	96,9	101,9
- Paikallishallinto	5,5	5,5	5,8	6,6	7,5	8,5	9,3	9,7	10,3	11,6	12,1	12,8	14,3	16,4
- Sosiaaliturvarahastot	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Julkisyhteisöjen sisäiset velat	15,5	12,2	10,8	7,3	5,7	5,3	4,6	4,9	5,0	4,6	4,4	6,4	5,7	5,6
A-B. Julkisyhteisöjen sulautettu EDP-velka:	57,9	59,2	59,7	64,9	67,7	65,8	65,9	63,4	63,3	75,5	88,2	95,5	105,5	112,7
- Valtionhallinto	54,5	55,6	55,5	59,7	61,7	58,6	57,9	55,1	54,6	65,5	77,6	84,1	92,7	97,8
- Paikallishallinto	3,4	3,6	4,2	5,1	6,0	7,2	8,0	8,4	8,7	10,0	10,6	11,4	12,9	14,9
- Sosiaaliturvarahastot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Liitetaulukko 4. Julkisyhteisöjen EDP-alijäämän muutokset EKT 2010 -uudistuksen yhteydessä

Prosenttia suhteessa BKT:hen	2010	2011	2012*	2013*
Julkisyhteisöjen EDP-alijäämä, EKT 95	-2,5	-0,7	-1,8	-2,1
Julkisyhteisöjen EDP-alijäämä, EKT 2010	-2,6	-1,0	-2,1	-2,4
EDP-alijäämä/BKT -suhdeluvun muutos yhteensä	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3
josta: swap-korkojen poisto EDP-alijäämän käsitteestä	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
josta: sektorirajauksen muutokset	0,0	-0,0	0,0	0,0
josta: muut muutokset	0,0	0,0	0,0	-0,1
josta: BKT:n muutoksen vaikutus suhdeluukuun	0,1	0,0	0,1	0,1

Liitetaulukko 5. Julkisyhteisöjen EDP-velan muutokset EKT 2010 -uudistuksen yhteydessä

Prosenttia suhteessa BKT:hen	2010	2011	2012*	2013*
Julkisyhteisöjen EDP-velka, EKT 95	48,8	49,3	53,6	57,0
Julkisyhteisöjen EDP-velka, EKT 2010	47,1	48,5	53,0	56,0
EDP-velka/BKT -suhdeluvun muutos yhteensä	-1,6	-0,8	-0,6	-1,0
josta: sektorirajauksen muutokset	0,6	1,3	1,2	1,3
josta: BKT:n muutoksen vaikutus suhdeluukuun	-2,2	-2,1	-1,9	-2,3

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja Suomen julkisen talouden alijäämästä ja velasta. EU:n jäsenmaat raportoivat EU-komissiolle kahdesti vuodessa nk. EDP-alijäämä- ja velkatiedot, joita käytetään EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen yhteydessä arvioitaessa jäsenmaiden julkisen talouden tilaa. Raportointi on osa niin kutsuttua liiallisten alijäämien menettelyä (=Excessive Deficit Procedure, EDP). Alijäämäraportointi perustuu EU:n kansantalouden tilinpitojärjestelmään EKT 2010 ja erilliseen EU:n asetukseen (479/2009, muutettu viimeksi asetuksella 220/2014). Eri maiden toimittamat tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia.

Tilasto sisältää tietoja Suomen julkisyhteisöjen alijäämästä ja bruttovelasta ja niiden muutokseen vaikuttaneista tekijöistä sekä tietoja valtionhallinnon, paikallishallinnon ja sosiaaliturvarahastojen EDP-alijäämien ja budjettialijäämien eroista.

Käytetyt luokitukset:

Euroopan tilinpitojärjestelmä EKT 2010; Eurostat 2013

Sektoriluokitus 2012; Käsikirjoja 5, Tilastokeskus

Rahoitusvaadeluokitus 1996; Käsikirjoja 6, Tilastokeskus.

Tilaston taustalla olevien julkisen talouden tilastojen laadintaan vaikuttavat keskeisesti myös EKT 2010 alijäämä- ja velkamanuaali (Manual on Government Deficit and Debt - Implementation of ESA 2010) sekä Eurostatin erillispäätökset tiettyjen julkiseen talouteen liittyvien operaatioiden käsittelystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Tilaston laadinnassa käytetään tietolähteenä lähinnä kansantalouden tilinpidon ja rahoitustilinpidon julkisyhteisöjä koskevia tietoja. Täydentävinä lähteinä käytetään mm. Valtiokonttorin raportteja, kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastoa ja sosiaaliturvarahastojen tilinpäätöksiä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Alijäämä- ja velkalukujen laatuun kohdistuu tarkkaa seuranta EU:n komission taholta. Koska tilasto on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto, sen lähdetilastojen laadulla on ratkaiseva merkitys tilaston luotettavuuden kannalta. Tiedot pohjautuvat suurelta osin kansantalouden tilinpidon ja rahoitustilinpidon tietoihin, joten esimerkiksi BKT-suhdeluvut muuttuvat aina bruttokansantuotteen tarkentuessa.

Kansantalouden tilinpidon ja rahoitustilinpidon tietojen tarkentumisesta on yksityiskohtaisempaa tietoa näiden tilastojen kotisivuilla. Jokaisen tietojen toimituksen yhteydessä EU:n komissiolle Eurostat tarkistaa jäsenmaiden tietoja noin kolmen viikon ajan ja tämän tarkistusprosessin yhteydessä tiedot saattavat myös päivittyä. Alijäämä- ja velkatietojen osalta lähdetilastojen laadinnassa käytetty aineisto koostuu pääosin julkisyhteisöjen tilinpäätösaineistoista ja hallinnollisista aineistoista. Alipeittoa ei juuri esiinny, koska lähes kaikki pää tietolähteet perustuvat totaaliaineistoihin.

Ennakkojulkistuksissa lopullisia tietoja ei ole juurikaan käytettävissä, joten tarkkuustaso on tällöin alempi kuin myöhemmissä julkistuksissa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Edellistä vuotta koskevat alustavat ennakkotiedot julkistetaan maaliskuun alussa. Mikäli maaliskuun aikana saadaan käyttöön tarkentuneita lähdeaineistoja, tietoja voidaan päivittää maaliskuun lopussa. Syyskuun lopussa julkaistaan tarkistetut tiedot. Tiedot raportoidaan EU:n komissiolle kahdesti vuodessa (maaliskuun lopussa ja syyskuun lopussa).

Tiedot ovat ennakkollisia siihen saakka, kunnes kansantalouden tilinpidon tiedot ovat lopullisia eli kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Tiedot voivat muuttua tämän jälkeenkin menetelmämuutoksista johtuvien aikasarjatarkistusten yhteydessä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan kolme kertaa vuodessa tilaston kotisivuilla Julkinen talous -aihealueella. EU:n komissiolle laaditun alijäämä- ja velkaraportin sisältö julkaistaan tilaston kotisivuilla. Raportti sisältää myös Valtiovarainministeriön tuottamat ennustetiedot kuluvan vuoden julkisesta alijäämästä ja velasta.

Lisäksi Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat julkaisee tilaston tiedot kotisivuillaan.

Kuvaus tilaston laadinnassa käytetyistä menetelmistä on julkaistu tilaston kotisivuilla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Sekä EDP-alijäämästä että -velasta on saatavissa aikasarja vuodesta 1975 lähtien. Aikasarjat ovat pääosin vertailukelpoisia vuodesta toiseen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

EDP-alijäämä vastaa kansantalouden tilinpidossa (EKT 2010) laskettua julkisyhteisöjen nettoluotonottoa/-antoa.

EDP-velkakäsite poikkeaa EKT 2010:stä sekä arvotuksen että kattavuuden osalta. EKT 2010:n mukaisessa rahoitustilinpidossa rahoitusvarat ja velat arvotetaan markkina-arvoon, sen sijaan EDP-velka arvotetaan nimellisarvoon. EKT 2010:n mukaisista rahoitusvaateista johdannaisia, kauppaluottoja ja siirtovelkoja ei huomioida velan kannassa.

Lisätietoja

Niina Suutarinen 029 551 2307

Jukka Hytönen 029 551 3484

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-5892 (pdf)